

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту ботаніки ім.
М.Г. Холодного НАН України
чл.-кор. НАН України

С.Л. Мосякін

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок реалізації аспірантами
права на вільний вибір навчальних дисциплін
в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України**

СХВАЛЕНО

Вченою радою Інституту ботаніки
ім. М.Г. Холодного НАН України
Протокол від 29 вересня 2020 р. № 12

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації аспірантами права на вільний вибір навчальних дисциплін в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (далі – Положення) забезпечує реалізацію права на вибір навчальних дисциплін, передбаченого Законом України «Про вищу освіту» (пункт 15 частини першої статті 62), для аспірантів Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (далі – Інститут ботаніки).

1.2. Положення забезпечує умови для визначення таких процедур:

- формування та доведення до відома аспірантів переліку навчальних дисциплін вільного вибору;
- здійснення вибору аспірантами навчальних дисциплін зі сформованого переліку;
- організація подальшого вивчення обраних дисциплін;
- визначення результатів навчання за обраними дисциплінами.

1.3. Перелік вибіркових навчальних дисциплін формується під час розробки навчального плану на весь нормативний термін навчання центром науково-освітньої підготовки (далі – ЦНОП) для задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб та можливостей особистості, ефективного використання можливостей і традицій Інституту ботаніки, з урахуванням досягнень наукових шкіл і установи загалом.

1.4. Внесення змін до переліку вибіркових навчальних дисциплін з урахуванням пропозицій гаранта освітньої програми, ради молодих вчених і стейкхолдерів відбувається під час складання робочих навчальних планів на наступний навчальний рік.

1.5. Вибір аспірантом навчальних дисциплін в обсязі, що складає не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, надає такі можливості:

- побудувати індивідуальну траєкторією навчання;
- поглибити професійні знання в межах обраної освітньо-наукової програми та здобути додаткові спеціальні професійні компетентності;
- поглибити свої знання і здобути додаткові загальні та загально-професійні компетентності в межах спеціальності або споріднених спеціальностей;
- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширити або поглибити результати навчання за загальними компетентностями.

1.6. Обсяг навчальної дисципліни вільного вибору аспіранта становить не менше 1 кредиту ЄКТС.

1.7. Форма контролю навчальної дисципліни вільного вибору відповідно до навчального плану.

1.8. Вибіркові (вільного вибору) навчальні дисципліни навчального

плану підготовки фахівців можуть носити індивідуальний характер і розвивати окрему поглиблену компетентність, або бути об'єднані під певною спеціалізацією, напрямом для формування відповідної комплексної компетентності.

2. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. ЦНОП несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються аспірантам для реалізації ними права вільного вибору. На вибір аспіранта пропонуються навчальні дисципліни, програми і робочі програми, які були розроблені відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», затверджені у складі освітньо-наукової програми, що реалізуються в Інституті ботаніки.

2.2. Відповідно до сформульованих у п. 1.5 можливостей аспірантам пропонується реалізовувати свій вибір шляхом вибору навчальних дисциплін з вибіркової складової навчального плану науково-освітньої програми, за якою аспірант навчається, а саме:

2.2.1) вибір нормативних дисциплін за спеціальністю 091 Біологія, які представлені в навчальному плані курсом «Науковий семінар» та альтернативними навчальними дисциплінами, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за формою контролю;

2.1.2) вибір дисциплін із блоку «Глибинні знання зі спеціальності»;

2.1.3) вибір дисциплін із блоку «Загальнонаукові компетентності».

2.3. Обрані аспірантом навчальні дисципліни затверджуються керівником ЦНОП як невід'ємна складова індивідуального навчального плану аспіранта. Невиконання будь-якої з позицій індивідуального навчального плану є академічною заборгованістю. Зміна аспірантом свого вибору, після його затвердження, можлива лише за письмовим дозволом керівника ЦНОП; при цьому зміна обраних навчальних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються, не допускається.

2.4. Сукупний обсяг обов'язкової і вибіркової складових індивідуального навчального плану аспіранта, незалежно від шляхів реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін, повинен відповідати вказаному в освітньо-науковій програмі.

3. ПОРЯДОК ВИБОРУ АСПІРАНТАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Терміни проведення процедур вибору аспірантом навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу, його методичного і кадрового забезпечення.

3.2. Процедура вибору аспірантом навчальних дисциплін включає три етапи.

3.2.1. Перший етап – ознайомлення аспірантів із переліками навчальних дисциплін вільного вибору, які пропонуються за програмою. Ознайомлення відбувається з використанням інформаційного пакета на сайті Інституту. Ознайомлення аспірантів із переліками навчальних дисциплін вільного вибору організовуються упродовж двох тижнів.

3.2.2. Другий етап – запис аспірантів на вивчення навчальних дисциплін. Тривалість етапу не може перевищувати два тижні. За результатами вивчення переліку вибіркового навчальних дисциплін аспіранти подають заяву на ім'я директора Інституту ботаніки про обрані ними дисципліни. Перелік обраних аспірантами навчальних дисциплін визначається відповідним рішенням керівника ЦНОП.

3.2.3. Третій етап – обрані навчальні дисципліни вносяться до робочого навчального плану.

3.3. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркового навчальних дисциплін інформація про них вноситься до індивідуального навчального плану аспіранта.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Заяви аспірантів щодо їх вільного вибору, зберігаються упродовж всього терміну навчання аспіранта.

4.2. Керівник ЦНОП за письмовою заявою аспіранта і згодою гаранта освітньої програми може дозволити аспірантам – учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибірково навчальні дисципліни, які прослухані в іншій установі-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Інституті ботаніки. Рішення про зарахування таких дисциплін приймається вченою радою.

4.3. У випадку поновлення аспіранта після завершення академічної відпустки можливе перезарахування вибіркового дисциплін за рахунок фактично вивчених навчальних дисциплін із циклу вільного вибору.

4.4. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови виконання ними функції споріднених компетентностей.

4.5. Положення та зміни до нього запроваджуються в дію наказом директора Інституту ботаніки після схвалення вченою радою.